

OLIVER TWIST

(Oliver Twist, r. David Lean)

(travanj 2012.)

Uvodničar: Marko Rojnić

Materijale pripremio: Krešimir Mikić, prof.

O filmu

Žanr: drama avanturistički

Trajanje: 116 min

Režija: David Lean

Scenarij: Charles Dickens (roman), David Lean, Stanley Haynes (adaptacija)

Uloge: Robert Newton, Alec Guinness, Kay Walsh

Fotografija: Guy Green

Montaža: Jack Harris

Glazba: Arnold Bax

Producija: Rank Organization

Venecija Film Festival, 1948. - nagrada za najveći umjetnički doprinos za režiju, nominacija za nagradu *Zlatni lav*.

Foršpan: http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=hHv14Fbq1UM

Sadržaj:

Ekranizacija Dickensova romana s Johnom Howardom Daviesom u naslovnoj ulozi i Alecom Guinnessom kao Faginom, muškarcem na čelu skupine dječaka džepara kojima se Oliver priključi po dolasku u London. Film je u doba svog izlaska podigao kontroverze zbog nastupa Aleca Guinnessa čiji je lik navodno prikazan anti-semitski. Film je u SAD-u prikazan tek tri godine nakon premijere u Londonu i to u skraćenoj verziji, a u Izraelu i Egiptu je bio potpuno zabranjen.

Pomoć nastavniku

Ovdje donosimo hrvatske i strane kritike o filmu, različite stavove, kako bi donekle pomogli nastavniku prije njegove pripreme za obradu filma na satu.

<http://www.dickens2012.org/>

<http://www.screenonline.org.uk/film/id/459925/index.html>

<http://corndogchats.blogspot.com/2011/04/anti-semitism-marathon-oliver-twist.html>

[http://en.wikipedia.org/wiki/Oliver_Twist_\(1948_film\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Oliver_Twist_(1948_film))

Prijedlog obrade filma na satu Medijske kulture

Osnovne teme koje se prožimaju kroz cijeli film: položaj djeteta u društvu, nedostatak roditeljske ljubavi, sloboda, siromaštvo, životna uvjerenje, vjera, društvo, socijalna pravda itd.

Nastavnik bi se trebao upoznati i s pojmom adaptacije i učenicima reći o adaptacijama književnih djela na film. Osim toga trebamo imati cijelo vrijeme na umu kako su film i književnost dvije različite umjetnosti i da ih NIKADA ne uspoređujemo (kao što mnogi rade pitanjima tipa "Kako je u knjizi opisan lik, izgleda li on tako i u filmu?"), već je književnost i književni tekst nadahnuće za film, scenarij ili adaptaciju. Film se izražava svojim specifičnim izražajnim sredstvima koja MORAMO osvijestiti kod učenika i s njima i o tome razgovarati, a ne samo o filmskoj priči (koja naravno nije manje važna). Ali nekako svi uvjek zaboravljaju na filmska izražajna sredstva koja čine film umjetnošću.

U RAZREDU S UČENICIMA

Prije gledanja filma

Znate li tko je Oliver Twist? Gdje ste ga susreli? (ovdje možemo povezati karakter Olivera iz književnog djela C. Dickensa, ali NIKAKO ne uspoređivati film i knjigu kao dvije umjetnosti).

Kako zamišljate Olivera? Opišite svoj doživljaj njega kao lika? Ima li on u svojoj osobnosti neke sličnosti ili razlike s vašom osobnošću? Bi li vam Oliver bio prijatelj?

Film Oliver Twist nadahnut je njegovim životom, koje je opisano u romanu "Oliver Twist" (Charles Dickens) i poslužilo je kao nadahnuće i predložak scenaristu i režiseru ovoga filma. Pobliže upoznajemo Olivera i druge likove koje smo upoznali u romanu, ali onako kako ih redatelj ovog filma vidi i kako nam film priča ovu sudbinu malog dječaka pomoći filmskih izražajnih sredstava.

Nakon gledanja filma

Kako vas se dojmio film? Koji dojam na vas ostavlja crno – bijela slika?

Gdje i kada se zbiva radnja filma?

Tko su glavni likovi?

Koji je ovo filmski rod i filmska vrsta?

Kako film započinje? Slutimo li da će se dogoditi nešto dobro ili loše? Po čemu to vidiš? Objasni.

Na koji način upoznajemo Olivera? Kako je u prikazan? Opiši tu scenu.

Gdje se Oliver nalazi, kakvog je duha? Je li njegova vanjština odraz njegovog duha?

Kakvi ljudi okružuju Olivera? Postoji li određeni kontrast između njih i Olivera? Kako to redatelj prikazuje?

Gdje ga odvode iz siročinstva? Kako se tamo Oliver osjeća? Što poduzima, gdje odlazi?

Koga susreće u Londonu? Kako je prikazan sam grad?

Kako se Oliver pridružuje skupini lopova na čelu s Faginom i Sikesom? Kakvi su oni, od čega žive?

Je li njihova vanjština u skladu s njihovim karakterom i postupcima? Navedi primjer i objasni što misliš zašto je redatelj uskladio izgled lika i karakter, što se time postiglo?

Što primjećuješ na Oliveru prvi put kada dolazi kod Fagina? (njegov osmijeh)

Što misliš zašto se tada Oliver prvi puta smije i na početku osjeća dobro s Faginom i ostatkom dječaka?

U jednoj od krađa Olivera iznevjeri tzv. prijatelji i ostavljaju ga samog na cesti i optuženog za krađu od strane građana, kako se u tim trenucima ponašaju dječaci-lopovi, a kako Oliver?

Koga tada Oliver upoznaje? Kakav je gospodin Brownlow?

Opiši izgled kuće kod gospodina Brownlowa i izgled Faginove kuće i siročinstva gdje je Oliver na početku bio? Što se osjeća u tim interijerima, kakav kontrast?

Osjeća li se i Oliver drugačije? Objasni što misliš zašto?

Što se zbiva nakon što Oliver boravi kod gospodina Brownlowa dulje vrijeme? Što mu se dogodi, koga opet susreće?

Tko ga otima, kako se opet prema njemu ponašaju Sikes i Fagin?

Koji lik tada Oliveru pomaže? Što misliš zašto Nancy pomaže Oliveru? Zašto baš ona?

I što se na kraju sazna? Jesu li uspjeli prevare i spletke Sikesa i Fagina?

Kako završava film?

Kako je strukturirana ova filmska priča? Ako si čitao Olivera Twista, misliš li da je ovo uspješna adaptacija? Obrazloži svoje mišljenje.

Filmska izražajna sredstava

Kakvim bojama je obojen cijeli film? Što misliš što je autor filma mogao tim bojama postići?

Kakvu ulogu ima svjetlo? Je li ono važno za ovakav crno – bijeli film?

Kakav je eksterijer i interijer na početku filma, a kakav u završnici filma?

Kakva je gluma? Djeluju li ti djeca u filmu prirodno?

Kakva je uloga kostima? Što se njima odražava?

Kakva je glazba? Ima li ona neku ulogu u ovome filmu? Navedi barem jednu scenu u kojoj misliš da je glazba bila jako važno izražajno sredstvo i objasni zašto.

Gdje primjećujete pokrete kamere, kutove snimanja i subjektivne kadrove?

Kojom bi ocjenom od 1 do 5 ocijenili ovaj film? Obrazložite svoju ocjenu.

Zadaci za učenike

1. Istraži na internetu koliko postoji filmskih adaptacija Olivera Twista. Napiši svoje dojmove o filmu, te razmisli zašto je Oliver Twist tako često korišten u adaptaciji filma?
2. Neka se razred podijeli u manje skupine. Nastavnik učenicima objasni još jednom što je adaptacija i kako ona u obliku scenarija izgleda. Učenici trebaju odabrati jedan ulomak iz knjige Oliver Twist i taj ulomak preoblikovati kao u scenarij za adaptaciju. Znači, neka učenici sami napišu odabrane scene, kako bi ih prikazali pomoću izražajnih sredstava, mogu nacrtati i određene kadrove, kako bi oni samu priču preoblikovali u filmsku priču (hoće li pritom nešto oduzeti ili promijeniti u priči?) itd.

